Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus 2003. aastal

KONTROLLIARUANNE

nr 2-5/04/79
26.07.2004

Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus 2003. aastal

Tallinn
2004

Kokkuvõte

Riigikontrolli 2004. aasta tööplaani alusel tehtud auditi eesmärk on anda ülevaade Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevusest ajavahemikul 01.01.2003–31.12.2003, keskendudes majandustehingute seotusele sihtasutuse tegevuse põhieesmärkidega ning tuues välja olulisemad tähelepanekud tehingute seaduslikkuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi toimimise kohta.

Peamised tähelepanekud

Olulisemad probleemid sihtasutuse majandustegevuse korraldamisel on järgmised: ei ole kindlaks määratud asutajaõiguste teostaja, järelevalve on puudulik, asutuse sisekontrollisüsteem ei taga heal tasemel finantsjuhtimist ega välista seaduserikkumisi.

- Asutamisdokumentides on kindlaks määramata, kes asutajatest – Riigikohus, Tartu Ülikool ja Justiitsministeerium –teostab asutajaõigusi. Sihtasutuse seaduse järgi võivad asutajad kõiki asutajaõigusi teostada ainult ühiselt, kui asutamisotsusega ei ole ette nähtud teisti. Riigikontrolli hinnangul peavad asutajad – loomaks tõhusat kontrollikeskkonda ja hoidmaks ära hilisemaid vaidlusi – kirjalikult kokku leppima, kes hakkab asutajaõigusi teostama (muutes vajaduse korral asutamisotsust ja põhikirja). Riigikontrolli arvates tuleks asutajaõiguste teostajaks ja seeläbi ka asutuse järelevalve eest vastutajaks määrata Riigikohus, sest raha sihtasutuse põhitegevuseks nähakse ette Riigikohtu eelarves.

- Sihtasutuse nõukogusse kuulub seitse liiget, ehkki põhikirja järgi peaks liikmeid olema üheksa.

- Riigikontrolli hinnangul ei ole Riigikohtu järelevalve sihtasutuse tegevuse üle olnud piisav. Riigikohtu 2003. aasta eelarves sihtasutusele ette nähtud 2 523 800 krooni kasutamiseks sõlmiti leping, mis muu hulgas sätestab Riigikohtu õiguse teostada järelevalvet lepingu täitmise üle. Auditeeritud perioodil seisnes Riigikohtu järelevalve sihtasutuse aruannetega tutvumises. Kuigi Riigikohus pidas sihtasutuse aruandlust ebapiisavaks, ei olnud Riigikohtu töötajad sihtasutuse kuludokumentidega auditi toimumise ajaks sisuliselt tutvunud. Samuti ei ole Riigikohus teinud konkreetseid ettepanekuid, kuidas muuta sihtasutuse aruandeid läbipaistvamaks ja paremini kontrollitavaks.

  Üks olulisemaid ebapiisavast järelevalvest tulenevaid probleeme on see, et pole teada, kuidas kujuneb sihtasutuse pakutava koolituspäeva maksumus, mille alusel koostatakse sihtasutuse eelarve ja lepitakse kokku koolitusmaht. Riigikohtu ega sihtasutuse töötajad ei osanud selgitada, kuidas on kujunenud koolituspäeva maksumusse arvestatavad koordineerimistasud ja administratsioonikulud. Sihtasutuse juhataja kinnitusel on need tasud Justiitsministeeriumiga kokku lepitud juba enne tema ametisse nimetamist. Sellest võib järeldada, et Riigikohus on raha kasutamiseks lepingut sõlmides tuginenud varasemale kogemusele ega pole 2003. aastal selgitanud, milliseid hinnakujundus-põhimõtteid sihtasutus on kasutanud ja kas need on põhjendatud.

- Sihtasutuse projektipõhine kuluarvestus on puudulik, mistõttu ei ole võimalik tagantjärele kontrollida seost konkreetse kuludokumendi ja projekti kuluarvestuse vahel. Seetõttu näeb Riigikontroll riski, et kõik kulud, mis seoses konverentsiteenustega tekivad, ei kajastu klientidele esitatavatel arvetel. Samuti tekitab see probleeme järgmise perioodi eelarve koostamisel, sest puudub adekvaatne info, millele tugineda.

- Probleeme on ka stipendiumide määramisega: sihtasutuse töötajad osalevad avalikel stipendiumikonkurssidel, mille on välja kuulutanud sihtasutus. Sihtasutuse nõukogu on heaks kiitnud korra, mille järgi alla 75 000 krooni suuruste stipendiumide määramise võib otsustada sihtasutuse juhataja. Riigikontrolli hinnangul ei tohiks juhul, kui stipendiumikonkursil osalevad ka sihtasutuse töötajad, juhatajal olla õigust otsustada ainuisikuliselt stipendiumide üle, sest see seab kahtluse alla otsuse erapooletuse. Samuti pole sihtasutuse juhataja kinnitatud otsuses stipendiumikonkursi tulemuste kohta välja toodud summasid, mille ulatuses hiljem stipendiumisaajatega lepinguid

sõlmitakse. Need summad lepitakse kokku lepingu sõlmimisel. Selline süsteem ei ole Riigikontrolli hinnangul potentsiaalsete stipendiaatide jaoks piisavalt läbipaistev ega taga nende võrdset kohtlemist. Lisaks võib selline korraldus kaasa tuua riski, et lepingud sõlmitakse suuremas mahus, kui sihtasutusele on stipendiumide maksmiseks raha eraldatud.

- Auditi käigus tuvastati ka riigihangete seaduse rikkumine ning vastuolu tulumaksuseadusega oma töötajale makstud stipendiumi maksustamisel.

Peamised ettepanekud

Sihtasutuse asutajatele

- Leppida kokku asutajaõiguste teostamine ning vajadusel muuta asutamisotsust ja põhikirja.
- Viia nõukogu liikmete arv vastavusse sihtasutuse põhikirjaga. Kui asutajad peavad otstarbekaks vähendada nõukogu koosseisu, siis tuleb see põhikirjas fikseerida.

Riigikohtu esimehele

- Tõhustada Riigikohtu järelevalvet riigieelarveliste eraldiste kasutamise üle, sh vaadata üle ja kooskõlastada kohtunike koolituse hinnakujunduspõhimõtted ning tutvuda regulaarselt sihtasutuse aruannete ja nende aluseks olevate dokumentidega.

Sihtasutuse nõukogule

- Laiendada otsustajate ringi, kui stipendiumikonkursil osalevad sihtasutuse töötajad.

Sihtasutuse juhatajale

- Pidada analüütilist projektiarvestust nii koolituste kui ka teiste osutatavate teenuste (nt konverentsiteenuste) kohta.
- Fikseerida stipendiumikonkursside võitjad ning ühtlasi ka võitjatele määratud summad juhataja käskkirjaga enne stipendiumilepingute sõlmimist.
- Täiendada sisekontrollisüsteemi nii, et see tagaks kaupade ostmisel ja teenuste tellimisel riigihanke korraldamise. Näiteks võib riigihanke korraldamise vajadust hinnata eelarvestamise käigus.
- Arvestada ja tasuda Maksuametile tulumaks töötajale makstud stipendiumilt. Edaspidi lähtuda sihtasutuse töötajatele stipendiume makstes tulumaksuseadusest ja maksustada sellised stipendiumid tulumaksuga.

Sisukord

SISSEJUHATUS **5**

Auditi lähtekohad **5**

Ülevaade Eesti Õiguskeskusest **5**

1. JÄRELEVALVE EESTI ÕIGUSKESKUSE TEGEVUSE ÜLE **7**

1.1. Sihtasutuse asutajad **7**

1.2. Sihtasutuse nõukogu **7**

2. SISEKONTROLLISÜSTEEM, FINANTSJUHTIMINE JA MAJANDUSTEHINGUTE ÕIGUSPÄRASUS **9**

2.1. Eesti Õiguskeskuse sisekontrollisüsteem **9**

2.2. Finantsjuhtimine ja raamatupidamisarvestus **10**

2.3. Majandustehingute seaduslikkus **11**

JUSTIITSMINISTRI, RIIGIKOHTU ESIMEHE, TARTU ÜLIKOOLI REKTORI JA SA EESTI ÕIGUSKESKUSE NÕUKOGU ESIMEHE VASTUSED **13**

Sissejuhatus

Riigikontrolli 2004. aasta tööplaani alusel sooritatud auditi eesmärk on anda ülevaade Eesti Õiguskeskuse majandustegevust perioodil 01.01.2003–31.12.2003, keskendudes majandustehingute seotusele sihtasutuse tegevuse põhieesmärkidega ning tuues välja olulisemad tähelepanekud tehingute seaduslikkuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi toimimise kohta.

Riigikontroll ei anna hinnangut Eesti Õiguskeskuse 2003. a majandusaasta aruandes esitatud info õigsuse ega majandustehingute seaduslikkuse kohta tervikuna.

Auditi lähtekohad

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta.[1] Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele.[2]

Sooritasime auditi kooskõlas INTOSAI[3] auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, kas finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollisime väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamisarvestuse näitajad. Audit hõlmas ka raamatupidamisarvestuses kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi.

Audititeavet kogudes intervjueerisime sihtasutuse juhatajat ja finantsjuhti, sihtasutuse töötajaid ning Riigikohtu direktorit ja pearaamatupidajat; tutvusime sihtasutuse nõukogu ja koolitusnõukogu koosolekuprotokollidega auditeeritud perioodil, asutusesiseste kordadega, olulisemate lepingutega auditeeritud perioodil ning raamatupidamise andmetega ja algdokumentidega.

Auditeerisid auditijuht Ines Metsalu, vanemaudiitor Margit Piller ja audiitor Mari Rull.

Ülevaade Eesti Õiguskeskusest

Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus asutasid 1995. aastal Riigikohus, Justiitsministeerium ja Tartu Ülikool. Seaduse järgi on sihtasutuse eesmärk koolitada kohtunikke.[4] Vastutus kohtunike koolituse eest on pandud koolitusnõukogule[5], sihtasutuse roll on täita koolitusnõukogu tellimust. Seaduse kohaselt peab sihtasutus selgitama kohtunike koolitusvajaduse, koostama kohtunike koolitusstrateegia, iga-aastase koolitusprogrammi ja kohtunikueksami programmi, analüüsima koolituse tulemusi, tagama vajalike õppe- ja metoodiliste materjalide ettevalmistamise, aitama ette valmistada ja valida koolitajaid ning koostama koolitusnõukogule iga-aastase ülevaate kohtunike koolitusest. Kohtunike koolitusprogrammi koostamist ja koolituse korraldamist rahastatakse Riigikohtu eelarve kaudu.

Põhikirja järgi on sihtasutuse tegevuse peamised eesmärgid järgmised:

- avaliku sektori juristide diplomijärgne täiendus- ja järelkoolitus;
- koolituseks vajalike õigusteabeliste andmebaaside loomine ja pidamine;
- kvaliteetseks koolituseks vajalike kontaktide ja vahendite leidmine;
- eelnimetatud eesmärke toetav arendustegevus avalikes huvides.

---

[1] Riigieelarve seadus, § 47 lg 2 (31.12.2003 kehtinud redaktsioon)
[2] Riigikontrolli seadus, § 7
[3] INTOSAI – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.
[4] Kohtute seadus, § 44
[5] Kohtute seaduse § 44 järgi kuulub koolitusnõukokku kaks esimese astme, kaks teise astme ja kaks Riigikohtu kohtunikku ning prokuratuuri, justiitsministri ja Tartu Ülikooli esindaja. Koolitusnõukogu kinnitab oma kodukorra ja valib esimehe. Koolitusnõukogu kinnitatavad kohtunike koolituse strateegia ja iga-aastased koolitusprogrammid ning kohtunikueksami programm on aluseks kohtunike koolitusele.

Riigikohtu 2003. aasta eelarves on õiguskeskusele ette nähtud 2 523 800 krooni.[6] Lisaks eelarverahale on sihtasutus saanud sihtotstarbelisi toetusi-annetusi kokku 1 526 793 krooni ning teeninud 2003. aastal majandustegevusest 1 752 272 krooni tulu. Võrreldes 2002. aastaga on sihtasutuse tulud kasvanud 13%. Sihtasutuse 2003. aasta tulem oli auditeerimata andmeil 14 243 krooni. Sihtasutuse bilansimaht on võrreldes 2002. aastaga kasvanud ligi kaks korda ning oli 31.12.2003. a seisuga 3 286 760 krooni. Sihtasutuses töötas 2003. aastal töölepingu alusel 11 töötajat.

[6] Seadus "2003. aasta riigieelarve", § 2

1. Järelevalve Eesti Õiguskeskuse tegevuse üle

1.1. Sihtasutuse asutajad

Sihtasutuse asutamisdokumentides ei ole kindlaks määratud, kes asutajatest – Riigikohus, Tartu Ülikool ja Justiitsministeerium –teostab asutajaõigusi, sest asutamise ajal kehtinud seadused seda ei nõudnud. Sihtasutuse seaduse järgi võivad asutajad kõiki asutajaõigusi teostada ainult ühiselt, kui asutamisotsusega ei ole ette nähtud teisti. Riigikontrolli hinnangul peavad asutajad – loomaks tõhusat kontrollikeskkonda ja hoidmaks ära hilisemaid vaidlusi – kirjalikult kokku leppima, kes hakkab asutajaõigusi teostama (muutes vajaduse korral asutamisotsust ja põhikirja). Riigikontrolli arvates tuleks asutajaõiguste teostajaks ja asutuse järelevalve eest vastutajaks määrata Riigikohus, sest raha sihtasutuse põhitegevuseks nähakse ette Riigikohtu eelarves.

Riigikohtu 2003. aasta eelarves sihtasutusele ette nähtud 2 523 800 krooni kasutamiseks sõlmisid Riigikohus ja sihtasutus lepingu, mis muu hulgas sätestab Riigikohtu õiguse teostada järelevalvet lepingu täitmise üle.

Auditi käigus intervjueerisime Riigikohtu direktorit ja pearaamatupidajat, kelle selgituste kohaselt seisnes Riigikohtu järelevalve auditeeritud perioodil sihtasutuse aruannetega tutvumises. Kuigi Riigikohtu pearaamatupidaja hindas sihtasutuse aruandlust ebapiisavaks, ei olnud Riigikohtu töötajad sihtasutuse kuludokumentidega auditi toimumise ajaks tutvunud. Auditi ajal tegi Riigikohus sihtasutusele kirjaliku korralduse esitada 2003. aasta kulude kohta uus detailsem aruanne. Samas ei ole Riigikohus teinud konkreetseid ettepanekuid, kuidas muuta sihtasutuse aruandeid läbipaistvamaks ja paremini kontrollitavaks. Riigikontrolli hinnangul ei ole Riigikohtu järelevalve sihtasutuse tegevuse üle olnud piisav: seda kinnitavad ka järgmised tähelepanekud.

1.1.1. Sihtasutusega sõlmitud lepingu lisa sisaldab koolituspäeva maksumust. Koolituspäeva maksumus on sihtasutuse eelarve koostamise ja kokkulepitava koolitusmahu aluseks. Samas ei osanud Riigikohtu ega sihtasutuse töötajad selgitada, kuidas on kujunenud koolituspäeva maksumusse arvestatavad koordineerimistasud ja administratsioonikulud. Sihtasutuse juhataja selgitusel olid need tasud Justiitsministeeriumiga kokku lepitud juba enne tema ametisse nimetamist. Kumbki osapool (sihtasutus ega Riigikohus) ei esitanud Riigikontrollile koolituse hinnakujunduse kokkulepet Justiitsministeeriumiga. Sellest võib järeldada, et Riigikohus on raha kasutamiseks lepingut sõlmides tuginenud varasemale kogemusele, kuid pole nt 2003. aasta puhul selgitanud, milliseid hinnakujunduspõhimõtteid on sihtasutus kasutanud ja kas need on põhjendatud.

1.1.2. Riigikohtuga sõlmitud lepingu järgi peaks sihtasutus esitama Riigikohtule iga kuu palgaaruanded, kuid seda lepingupunkti ei ole järgitud ja Riigikohus ei ole seda ka nõudnud.

Vastuses Riigikontrolli kontrolliaruande eelnõule ei nõustunud Riigikohtu esimees Riigikontrolli seisukohaga ebapiisava järelvalve kohta. Riigikohus selgitas, et nende töötajad on siiski jooksvalt tutvunud iga kvartali lõpus kõigi esitatud kuludokumentidega. Riigikontroll ei pea piisavaks järelevalvet, mis seisneb sihtasutuse poolt osaliselt Riigikohtule esitatud kuludokumentide kokkukogumises. Riigikontroll jääb oma seisukoha juurde, et auditi toimumise ajaks ei olnud Riigikohtu töötajad kuludokumentidega sisuliselt tutvunud.

Justiitsministeerium ei nõustu sihtasutuse juhataja väitega, et koolituspäeva maksumus on kokku lepitud mitu aastat tagasi koos seal sisalduvate koordineerimistasude ja administratsioonikuludega. Samuti juhib Justiitsministeerium tähelepanu asjaolule, et Justiitsministeerium ei ole fikseerinud pikaajalist kohtunike koolituse kulueelarvet.

1.2. Sihtasutuse nõukogu

Sihtasutuste seaduse kohaselt kavandab nõukogu sihtasutuse tegevust, korraldab sihtasutuse juhtimist ning teostab järelevalvet sihtasutuse tegevuse üle.

Sihtasutuse nõukogusse kuulub seitse liiget, ehkki põhikirja järgi peaks liikmeid olema üheksa. Riigikontrolli hinnangul on asutajate kinnitatud põhikirja eiramine taunitav.

Nõukogu kehtestatud rahapaigutamise korra järgi võib juhataja paigutada lühiajalistesse finantsinstrumentidesse 300 000 krooni. Auditi käigus selgus, et keskmiselt paigutatakse päevas deposiiti 2 mln krooni. Kuigi üleöödeposiitidega ei kaasne olulist finantsriski, tulnuks juhataja tegevus kooskõlastada nõukoguga.

Riigikontrolli ettepanekud sihtasutuse asutajatele

- Leppida kokku asutajaõiguste teostamine, vajadusel muuta asutamisotsust ja põhikirja.
- Viia nõukogu liikmete arv vastavusse sihtasutuse põhikirjaga. Kui asutajad peavad otstarbekaks vähendada nõukogu koosseisu, siis tuleb see ka põhikirjas fikseerida.

Riigikontrolli ettepanek Riigikohtu esimehele

- Tõhustada Riigikohtu järelevalvet riigieelarveliste eraldiste kasutamise üle, sh
  - vaadata üle ja kooskõlastada kohtunike koolituse hinnakujunduspõhimõtted;
  - tutvuda regulaarselt sihtasutuse aruannete ja nende aluseks olevate dokumentidega.

Riigikontrolli ettepanek sihtasutuse nõukogule

- Nõuda sihtasutuse juhatajalt raha paigutamisel kehtivast korrast kinnipidamist ning kaaluda vajadusel selle korra muutmist.

Sihtasutuse asutajad on vastustes kontrolliaruande eelnõule nõustunud Riigikontrolli tehtud ettepanekutega. Riigikohtu esimees on nõustunud tehtud ettepanekutega ning esitanud meetmed nende rakendamiseks. Sihtasutuse nõukogu esimees on vastuses kontrolliaruande eelnõule nõustunud tehtud ettepanekuga ning esitanud meetmed ettepaneku rakendamiseks.

2. Sisekontrollisüsteem, finantsjuhtimine ja majandustehingute õiguspärasus

2.1. Eesti Õiguskeskuse sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem on asutuse juhtkonna kehtestatud terviklik abinõude kompleks, mille rakendamise mõte on tagada eesmärkide saavutamine reeglipärasel, säästlikul ja tõhusal moel. Sisekontrollisüsteem peab tagama juhtimispõhimõtetest kinnipidamise, kaitsma varasid ja ressursse, tagama raamatupidamisarvestuse täpsuse ja täielikkuse ning usaldusväärse finants- ja juhtimisteabe õigeaegse esitamise.[7] Riigikontroll tuvastas sihtasutuse sisekontrollisüsteemis mitmeid puudusi.

2.1.1. Riigikontrolli hinnangul tuleb oluliselt täiendada sihtasutuse projektipõhist kuluarvestust. Olemasolevas projektiarvestuses on järgmised puudused:

- Raamatupidamise algdokumentidel (projektidega seotud kuluarvetel) puuduvad viited, millise koolituse või projektiga on kuluarve seotud. Seetõttu ei ole võimalik tagantjärele kontrollida seost konkreetse kuludokumendi ja projekti kuluarvestuse vahel.

- Sihtasutuse esitatud konverentsiteenuse müügiarvetel näidatud teenuse maksumust on tagantjärele raske kontrollida, sest raamatupidamises puudub arvestus müügihinna kujunemise ehk teenuse osutamisega seotud kulude kohta. Seepärast näeb Riigikontroll riski, et kõik kulud, mis seoses konverentsiteenustega tekivad (nt toitlustamine, koopiad), ei kajastu klientidele esitatavatel arvetel.

2.1.2. Auditi käigus tuvastasime, et sihtasutuses ei viseerita kuluarveid. See on vastuolus raamatupidamise seadusega, mille kohaselt peab raamatupidamise algdokumendil kajastuma majandustehingut kirjendavat raamatupidamiskohustuslast esindava isiku allkiri, mis kinnitab majandustehingu toimumist.[8] Ka sihtasutuse raamatupidamise sise-eeskirja punkt 2 sätestab, et dokumendid peavad sisaldama tehingus osalenud, dokumendil märgitud andmete õigsuse eest vastutavate isikute allkirju, ning punkt 3 sätestab, et raamatupidamisele esitatakse dokumendid, mille juhataja või projektijuhid on eelnevalt aktsepteerinud (st on dokumente sisuliselt kontrollinud).

2.1.3. Sihtasutuse töötajad osalevad avalikel stipendiumikonkurssidel, mille on välja kuulutanud sihtasutus. Sihtasutuse nõukogu on heaks kiitnud korra, mille järgi alla 75 000 krooni suuruste stipendiumide määramise võib otsustada sihtasutuse juhataja. Riigikontrolli hinnangul ei tohiks juhul, kui stipendiumikonkursil osalevad ka sihtasutuse töötajad, juhatajal olla õigust otsustada ainuisikuliselt stipendiumide üle, sest see seab kahtluse alla otsuse erapooletuse. 2003. aasta jooksul on USA Grant'i stipendiumilepingu alusel määratud oma töötajatele kokku 76 000 krooni stipendiume.

2.1.4. Sihtasutuse juhataja kinnitatud otsuses stipendiumikonkursi tulemuste kohta pole välja toodud summasid, mille ulatuses hiljem stipendiumisaajatega lepinguid sõlmitakse. Need summad lepitakse kokku lepingu sõlmimisel. Selline süsteem ei ole Riigikontrolli hinnangul potentsiaalsete stipendiaatide jaoks piisavalt läbipaistev ega taga stipendiaatide võrdset kohtlemist. Lisaks võib selline korraldus kaasa tuua riski, et lepingud sõlmitakse suuremas mahus, kui sihtasutusele on stipendiumide maksmiseks raha eraldatud.

[7] INTOSAI auditistandardid
[8] Raamatupidamise seadus, § 7 lg 1

Riigikontrolli ettepanek sihtasutuse nõukogule

- Laiendada otsustajate ringi juhul, kui stipendiumikonkursil osalevad sihtasutuse töötajad.

Riigikontrolli ettepanekud sihtasutuse juhatajale

- Pidada analüütilist projektiarvestust nii koolituste kui ka teiste, nt konverentsiteenuste kohta.
- Viseerida kuluarved ning nõuda arve kinnitajalt arvele märget selle kohta, millise projektiga kuludokument seotud on. Kui tegemist on üldkuluga, mis jagatakse mitme projekti vahel, siis see vastavalt ka kuluarvele märkida.
- Fikseerida stipendiumikonkursside võitjad ning ühtlasi ka võitjatele määratud summad juhataja käskkirjaga enne stipendiumilepingute sõlmimist.

Sihtasutuse nõukogu esimees on vastuses kontrolliaruande eelnõule nõustunud Riigikontrolli ettepanekutega.[9]

2.2. Finantsjuhtimine ja raamatupidamisarvestus

Kuni augustini 2003. korraldas sihtasutuse raamatupidamist raamatupidamisbüroo Assets RMP OÜ. Alates augustist vastutab raamatupidamisarvestuse jooksva korraldamise eest finantsjuht. Auditeeritud perioodi kohta tegime järgmised tähelepanekud:

2.2.1. Sihtasutuse 2003. aasta tulude ja kulude aruandes on kuluna kajastatud 2004. aastal saadavate teenuste eest (kirjastamiseks sõlmitud tööettevõtulepingud) tehtud ettemaksed 180 000 krooni. Eksitud on tekkepõhise arvestusprintsiibi vastu, mille järgi kajastatakse majandustehing siis, kui see toimub, sõltumata sellest, kas raha on tasutud.

2.2.2. Riigikohtuga sõlmitud lepingu kohaselt ei pea sihtasutus aasta lõpus järelejäänud raha riigieelarvesse tagastama, kui lepinguline tegevus on poolte kokkuleppel nihkunud järgmisesse aastasse. Nii ka juhtus, kuid seda ei fikseeritud kirjaliku kokkuleppena. Riigikontrolli hinnangul viitab see Riigikohtu-poolse järelevalve ebapiisavusele, mistõttu riigieelarvest eraldatud raha sihipärane kasutamine ei pruugi olla tagatud.

2.2.3. 2003. aasta oktoobri ja detsembri tööjõukulude kontrollimisel tuvastasime, et ühe sihtasutuse töötaja puhul moodustas tema põhipalk vaadeldud perioodil keskmiselt 39% makstud tasudest. Suure osa töötaja tasudest moodustasid sihtasutusest teenitud stipendiumid ja tööettevõtulepingu alusel makstud tasud. Riigikontrolli taunib olukorda, kus töötaja tasupaketis ei moodusta suuremat osa mitte põhipalk, vaid muud tasud.

2.2.4. Sihtasutuses on välja kujunenud tava, mille järgi sihtasutuse stipendiumikonkursside võitjaks osutuvad pidevalt samad isikud, kes sisuliselt saavad pideva töö eest stipendiumi, mitte aga töötasu. Näiteks Digesta projekti raames tegelevad jooksva aruandluse ning projekti juhtimise ja elluviimisega isikud, kes saavad tasu stipendiumilepingu alusel. Riigikontrolli hinnangul pole õige maksta töötasu asemel stipendiumit pikaajaliste samasisuliste ülesannete täitmise korral sama tööandja juures, sest tegu on sisuliselt töösuhtega. Samuti seab selline olukord kahtluse alla stipendiaatide võrdse kohtlemise.

Sihtasustuse nõukogu esimees rõhutab oma vastuses kontrolliaruande eelnõule, et sihtasutus on lähtunud töötamist ja töösuhteid reguleerivatest seadustest, ning on veendunud tehingute seaduslikkuses. Juhime tähelepanu, et Riigikontrolli tähelepaneku eesmärgiks on viidata läbipaistmatule tasustamispoliitikale, mitte seaduserikkumisele.

[9] Nõukogu esimees vastas ka sihtasutuse juhatajale tehtud ettepanekutele.

Riigikontrolli ettepanek Riigikohtu esimehele

- Jälgida aasta lõpul kasutamata jäänud eelarvevahendite osas lepingus sätestatud protseduure. Kui lepingus sätestatud tegevuste nihkumist järgmisesse aastasse ei ole võimalik tuvastada, tuleb eelarveaastal kasutamata jäänud raha sihtasutuselt tagasi nõuda ja eelarvesse kanda.

Riigikontrolli ettepanekud sihtasutuse juhatajale

- Kui tegevuste nihkumise tõttu soovitakse lepingu alusel eraldatud raha kasutada järgmisel eelarveaastal, siis kinnitada see poolte kirjaliku kokkuleppega.
- Sõlmida pikaajaliste (nt kauem kui 6 kuud) samasisuliste ülesannete täitmise korral töötajatega töölepingud, sest olukorda, kus muud tasud ületavad oluliselt põhipalka, ei saa pidada heaks tavaks.

Riigikohtu esimees on nõustunud Riigikontrolli tehtud ettepanekuga. Sihtasutuse nõukogu esimees jäi eri seisukohale Riigikontrolli ettepaneku osas, mis puudutas töölepingute sõlmimist pikaajaliste samasisuliste ülesannete korral.

2.3. Majandustehingute seaduslikkus

2.3.1. Sihtasutus on riigihanget korraldamata ostnud Eesti Kaubandus-Tööstuskojale konverentsiteenust 195 000 krooni eest. Sihtasutuse juhataja selgitusel lähtuti riigihanke seaduses sätestatud väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetlusest[10], sest aasta alguses ei suudetud ette näha teenuse mahtu, tegu oli väga soodsa suulise kokkuleppega ning riigihankeks ei olnud aega. Riigikontroll on seisukohal, et need põhjendused ei ole piisavad, kuna koolituste maht määratakse sihtasutuse eelarvega kindlaks aasta alguses. Ka väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetluse puhul tuleb korraldada vastav menetlus, kuid seda ei tehtud.

Vastuses kontrolliaruande eelnõule on sihtasutuse nõukogu esimees selgitanud, et aasta alguses oli võimatu ette näha ostetavate teenuste mahtu ning enne igat koolitustsüklit toimusid läbirääkimised erinevate rendipinna omanikega. Riigikontroll leiab, et toodud põhjendused ei ole piisavad ja riigihanke seaduse kohaselt oleks pidanud selle teenuse ostmisel korraldama riigihanke.

2.3.2. Vabariigi Valitsuse määruse järgi ei maksustata tulumaksuga stipendiumit, mida sihtasutus maksab isikule, kes ei ole selle sihtasutusega seotud isik vastavalt tulumaksuseaduse §-le 8.[11] Sihtasutus sõlmis detsembrist 2002 töölepingu isikuga, kellega juunis 2002 oli sõlmitud stipendiumileping. Stipendiumilepingu järgi oli väljamaksete periood juuni 2002 kuni juuni 2003 ning stipendiumilepingu kogusumma 15 000 krooni. Väljamaksetelt, mis tehti alates detsembrist 2002, mil isik muutus tulumaksuseaduse mõistes seotud isikuks, ei ole arvestatud väljamaksetega seotud makse. Sihtasutuse juhataja selgitusel ei ole põhjendatud käsitleda 2002. aastal sõlmitud stipendiumilepingu alusel tehtud väljamakseid maksetena seotud isikutele. Juhataja selgitusel ei pea sihtasutus kandma täiendavat maksukulu, kuna stipendiumilepingu sõlmimisel lähtuti teistelt alustelt. Tuginedes Maksuameti kirjalikule seisukohale, leiab Riigikontroll, et stipendium, mida sihtasutus maksab sihtasutuses töölepingu alusel töötavale isikule, kuulub tulumaksuga maksustamisele, sest tegu on seotud isikule makstud stipendiumiga.

[10] Riigihanke seadus, § 57 lg 1 p 8
[11] Vabariigi Valitsuse 20.06.2000. a määruse nr 196 "Õppe-ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks antavate stipendiumite tulumaksust vabastamise tingimused", § 3 p 3

Riigikontrolli ettepanekud sihtasutuse juhatajale

- Täiendada sisekontrollisüsteemi nii, et see tagab kaupade ostmisel ja teenuste tellimisel riigihanke korraldamise. Näiteks võib riigihanke korraldamise vajadust hinnata eelarvestamise ajal.
- Arvestada ja tasuda Maksuametile tulumaks töötajale makstud stipendiumilt. Edaspidi lähtuda sihtasutuse töötajatele stipendiume makstes tulumaksuseadusest ja maksustada sellised stipendiumid tulumaksuga.

Sihtasutuse nõukogu esimees on nõustunud Riigikontrolli ettepanekutega.

Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond

Justiitsministri, Riigikohtu esimehe, Tartu Ülikooli rektori ja SA Eesti Õiguskeskuse nõukogu esimehe vastused

Teie 28.04.2004.a. nr 2-7.1-FA/04/606

Meie 21.05.2004.a. nr 2-1-16/5661

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Vastus kontrollaruande eelnõus "Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus 2003. aastal" toodud ettepanekutele

Justiitsministeerium on nõus kontrollaruande eelnõus Riigikontrolli tehtud ettepanekutega. Peame samuti probleemide peamiseks põhjuseks asutajaõiguste teostamisega kaasnevat ebaselgust ning vastutuse hajumist. Kuivõrd raha sihtasutuse põhitegevuseks nähakse ette Riigikohtu eelarves, siis on tõepoolest otstarbekas määrata Riigikohus asutajaõiguste teostajaks ja seeläbi ka asutuse järelevalve eest vastutajaks.

Sooviksime siiski kommenteerida kontrollaruandes sisalduvat sihtasutuse juhataja väidet, nagu oleks koolituspäeva maksumus lepitud kokku juba mitmeid aastaid tagasi koos seal sisalduvate koordineerimistasude ja administratsioonikuludega. Me ei ole nõus nimetatud väites esitatud seisukohaga. Juhime tähelepanu asjaolule, et 2002. aastal, kui kohtunike koolituse jaoks planeeriti vahendid veel Justiitsministeeriumi eelarves, olid riigieelarves kohtunike ja prokuröride koolitusele määratud kulutused 2,5 miljonit krooni. 2003.a Riigikohtu eelarves oli ainult kohtunike (ilma prokurörideta) koolitamiseks ette nähtud ca 2,5 miljonit krooni ja 2004.a eelarves ca 10,5 miljonit krooni (ilma välisabita ca 5 miljonit, ilma välisabi omafinantseeringuta ca 3,4 miljonit krooni). Justiitsministeerium ei ole fikseerinud pikaajaliselt kohtunike koolituse kulueelarvet ning selge on see, et arvestades toodud jõudsat eelarvekasvu, on viimase kahe aasta jooksul oluliselt kasvanud ka koordineerimistasudeks ja administratsioonikuludeks ettenähtud summad.

Justiitsministeerium soovib kindlasti arutada teemat sihtasutuse nõukogu istungil. Meie seisukoht Riigikontrolli ettepanekute osas saab olema toetav.

Lugupidamisega

CC 002193

Ken-Marti Vaher
Minister

Timo Ligi 6113 111
timo.ligi@just.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 28.05.04 Reg nr 2-7.1-FA/04/606-2

RIIGIKOHUS

ESIMEES

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Finatsauditi osakond
Riigikontroll

Teie 28.04.2004 nr 2-7.1-FA/04/605
Meie 30.04.2004 nr 3-6-2-6-73

Kontrolliaruande eelnõu "Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus 2003.aastal"

Lugupeetud proua Karniol,

Tutvusin Teie poolt esitatud kontrolliaruande eelnõuga "Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus 2003. aastal.

Pean vajalikuks märkida, et kõik Riigikontrolli tähelepanekud Riigikohtu järelevalve teostamise osas ei ole päris tõesed. Riigikohtu töötajad on tutvunud jooksvalt iga kvartali lõpus kõigi esitatud kuludokumentidega.

Järgnevalt seisukohad Riigikontrolli esitatud ettepanekute suhtes:

- *Tõhustada Riigikohtu järelevalvet riigieelarveliste eraldiste kasutamise üle, sh:*
  - *vaadata üle ja kooskõlastada kohtunike koolituse hinnakujunduspõhimõtted;*

Kuni uue kohtute seaduse vastuvõtmiseni juunis 2002 olid 1. ja 2. astme kohtunike koolitamise kulud Justiitsministeeriumi eelarves. Esmakordselt nähti Riigikohtu eelarves ette kohtunike koolituse vahendid 2003.a. riigieelarve seadusega. Vaadeldav periood - 2003.a. - oli esimene aasta, kus Riigikohus sihtasutusega lepingu sõlmis ning järelevalvet teostas.

Riigikohus võttis arvesse ettepanekut ja vaatas üle ning kooskõlastas kohtunike koolituse hinnakujunduspõhimõtted 2004.aasta riigieelarvelise eraldise lepingu sõlmimisel. Koolituspäeva hinna arvestus on Riigikohtu poolt kooskõlastatud koolituse 2004.a. eelarve läbirääkimistel ning sõlmitud lepingu lisana.

2004.a. riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingusse tehti täiendusi, et muuta sihtasutuse aruandeid läbipaistvamaks ja paremini kontrollitavaks. Lepingusse kaasati kolmanda osapoolena

Lossi 17
50093 TARTU

tel 730 90 01
faks 730 9003

e-post: nc@nc.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 07.05.2004 Reg nr 2-7.1-FA/605-2

kohtunike koolitusnõukogu, sätestati kohustus avada eraldise jaoks eraldi arveldusarve ning pidada selle kohta eraldi arvestust; ning täpsustati vahearuande esitamise vormi.

- *tutvuda regulaarselt sihtasutuse aruannete ja nende aluseks olevate dokumentidega*

Vastavalt 2003.a. riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingule kontrollis Riigikohus Eesti Õiguskeskuse poolt esitatud aruandluse õigsust, eraldise saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning eraldise kasutamise sihipärasust. Järelevalve raames esitas Eesti Õiguskeskus Riigikohtule ühe kuu jooksul pärast iga kvartali lõppu vahearuande ja ühe kuu jooksul pärast aasta lõppu lõpparuande. Vahearuanded sisaldasid aruandeid toimunud koolitusürituste maksumuste kohta; samuti kuludokumentide koopiaid. Tutvumine aruannete ja nende aluseks olevate dokumentidega toimub iga vahearuande esitamise järel 1 kord kvartalis. Lisaks sellele tutvub Riigikohus iga kvartali lõpus sihtasutuses kohapeal kõikide lepingu täitmisega seotud kuludokumentidega.

- *Jälgida aasta lõpul kasutamata jäänud eelarvevahendite osas lepingus sätestatud protseduure. Kui lepingus sätestatud tegevuste nihkumist ei ole võimalik tuvastada, tuleb eelarveaastal kasutamata jäänud vahendid sihtasutuselt tagasi nõuda ja eelarvesse kanda.*

Riigikohus jälgib edaspidi põhjalikumalt sihtasutuse sõlmitud lepingute tähtaegset täimist ning aasta lõpul kasutamata jäänud eelarvevahendite osas lepingus sätestatud protseduure. Kui lepingus sätestatud tegevuste nihkumist ei ole tuvastata, nõutakse eelarveaastal kasutamata jäänud vahendid sihtasutuselt tagasi ja kantakse eelarvesse.

Lugupidamisega

Uno Lõhmus
Riigikohtu esimees

TARTU ÜLIKOOL

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond
Riigikontroll

Teie: 28.04.04 nr 2-7.1-FA/04/607
Meie 31.05.04 nr 1-14/RE-7643

Seisukohavõtt kontrolliarunde eelnõu
„Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus majandustegevus
2003. aastal" kohta

Käesolevaga teatame, et Tartu Ülikool sihtasutuse Eesti Õiguskeskus asutajana nõustub Riigikontrolli poolt kontrolliarunde eelnõus asutajatele esitatud ettepanekutega. Seisukoha kujundamiseks asutajaõiguste teostamise osas peame vajalikuks konsultatsioone teiste asutajatega.
Vabandan hilise vastamise pärast.

Lugupidamisega,

Jaak Aaviksoo
Rektor, professor

Saima Oras 737 5602

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 03.06.04 Reg nr 2-7.1-FA/04/607-2

University of Tartu
Ülikooli 18, 50090 Tartu
EESTI/ESTONIA
tel +372 7 375 600
faks +372 7 375 640

SIHTASUTUS
EESTI ÕIGUSKESKUS
ESTONIAN LAW CENTRE FOUNDATION

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond
Riigikontroll
Narva mnt. 11a
15013 TALLINN

Teie 28.04.2004 nr 2-7.1-FA/04/604
Meie 21.05.2004

Esitame arvamused Teie kontrolliaruande eelnõu nr. 2-4/04/23 28.04.2004 kohta, samuti teavitame rakendatavatest abinõudest. Käesolevas vastuses osutatud nõukogu otsuse projekt on enamuse nõukogu liikmetega läbi arutatud ja nende poolt heakskiidetud.

I Arvamused **nõukogule** tehtud ettepanekute osas
(numbrid tähistavad vastavaid punkte kontrolliaruande eelnõust)**:**

1.2. Ettepanek *järelvalve* osas

Nõuda sihtasutuse juhatajalt raha paigutamisel kehtivast korrast kinnipidamist ning kaaluda vajadusel selle korra muutmist.

Arvamus ja abinõud:
Nõukogu teeb otsuse juhataja poolt rahaliste vahendite paigutamise korra suhtes järgmisel nõukogu koosolekul, mis toimub 2004.a. juunikuus. Lähtudes seisukohast, et üleöö-deposiidiga ei kaasne sihtasutusele olulist finantsriski ja seni ei ole probleeme esinenud, näeb nõukogu otsuse projekt ette lubada juhatajal nõukoguga kooskõlastamata paigutada päevas deposiiti kuni 2 mln krooni.

2.1. Ettepanek *sisekontrollisüsteemi* osas

- Laiendada otsustajate ringi juhul, kui stipendiumikonkursil osalevad sihtasutuse töötajad.

Arvamus ja abinõud:
Nõukogu otsustas 14.04.2004.a., et stipendiumide määramise korda muudetakse järgmisel nõukogu koosolekul, mis toimub 2004.a. juunikuus. Nõukogu otsuse projekti kohaselt lõpetatakse sihtasutuse töötajatega stipendiumilepingute sõlmimine.

2.3. Ettepanek *majandustehingute seaduslikkuse* osas

Tugineda sihtasutuse põhikirja muutes sihtasutuse seaduses sätestatud korrale.

Arvamus ja abinõud:
Nõukogu kohustub sihtasutuse põhikirja muutes järgima seaduses sätestatud korda. Põhikirja muutmise küsimus võetakse 2004.a. juunikuus toimuva nõukogu koosoleku päevakorda. Samas ei saa nõustuda kontrolliaruande eelnõus toodud arvamusega mõnede põhikirja punktide tühisuse osas. 19.juunil 1998.a. põhikirjas muudatuste tegemisel lähtus juhatus Sihtasutuste seaduse rakendussättest, nimelt §-st 80 lg.2. Selle kohaselt tuli põhikirja muutmisel kuni sihtasutuse registrisse kandmiseni kohaldada Sihtasutuste seaduse §-des 40-42 sätestatut (põhikirja võivad muuta vastavalt kas asutajad või nõukogu) *niivõrd, kui sihtasutuse põhikirjast*

LOSSI 19 TARTU 51003 ESTONIA
TEL +37 27 300 460 FAX +37 27 300 470 E-MAIL lc@lc.ee
Reg. Nr. 90001411 14. juuli 1995 Tallinn

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 24.05.04 Reg nr 2-7.1-FA/04/604-2

ei tulene teisiti. Põhikirja muutmise ajal kehtinud Vabariigi Valitsuse 11.07.1995.a. määrusega nr. 260 kinnitatud põhikirja p.12.1 kohaselt kuulus põhikirjas muudatuste tegemine *juhatuse* pädevusse. Selgituseks lisame, et põhikirja p. 8 kohaselt oli juhatus sihtasutuse *kõrgem organ*, punkt 9 kohaselt olid aga juhatuse *koosseisus justiitsminister, Riigikohtu esimees ja Tartu Ülikooli rektor* (seega kõigi asutajate esindajad).
Juhatuse 19.06.1998.a. koosoleku protokollist nähtub, et juhatus otsustas kinnitada *uue põhikirja koosolekule esitatud sõnastuses, v.a. punktid 3, 4.7 ja 7,* mille sõnastust koosoleku käigus muudeti ja kinnitati selliselt, nagu nähtub protokollist. Seega *kinnitati juhatuse poolt põhikiri tervikuna* sellises redaktsioonis, nagu see esitati Sihtasutuse registrile (ümberregistreerimisel Ettevõtteregistrist) ja mille Eesti Õiguskeskus esitas auditi käigus Riigikontrollile. (Märkus- nii kõnesoleva koosoleku protokolli koopia kui ka selle koosoleku otsusega kinnitatud põhikirja koopia toodi Riigikontrollile esitamiseks Sihtasutuste registrist). Sihtasutuste register lähtus 1998.a. sihtasutuse registreerimise käigus teostatud põhikirja muutmise õiguspärasuse kontrollimisel samuti eelmärgitud Sihtasutuste seaduse rakendussättest.

II Arvamused **juhatajale** tehtud ettepanekute osas:

2.1. Ettepanekud sihtasutuse *sisekontrollisüsteemi* osas

- Pidada analüütilist projektiarvestust nii koolituste kui ka teiste teenuste (nt konverentsiteenuste) kohta.

Arvamus ja abinõud:
Sihtasutus on tegutsenud vastavalt aasta-eelarvele, mis on koostatud, lähtudes antud aasta kõikide prognoositavate projektide tulude ja arvestuslike kulude eelarvetest. Kui aasta jooksul lisandub uus projekt, koostatakse selle kohta kulude-tulude eelarve, samuti lisaeelarve antud aasta kohta. Alates 2003.a augustist peetakse analüütilist projektiarvestust kõikide projektide (sh. koolituse) lõikes raamatupidamise programmis, mis võimaldab saada parema ükevaate iga projekti tulude-kulude kohta. Samas jätkub analüütilise projektiarvetuse täiustamine osutatavate teenuste osas.

- Viseerida kuluarved ning nõuda arve kinnitajalt arvele märget selle kohta, millise projektiga kuludokument seotud on. Kui tegemist on üldkuluga, mis jagatakse mitme projekti vahel, siis see vastavalt ka kuluarvele märkida.

Arvamus ja abinõud:
Alates 01.01.2004.a. viseeritakse kõik kuluarved. Sihtasutus kohustub lisama projektiga seotud kuluarvele viite, millise koolituse või projektiga konkreetne kuluarve on seotud. Üldkuluarvele tehakse vastav märge.

- Fikseerida stipendiumikonkursside võitjad ning ühtlasi ka võitjatele määratud summad juhataja käskkirjaga enne stipendiumilepingute sõlmimist.

Arvamus ja abinõud:
Sihtasutus kohustub fikseerima stipendiumikonkursside võitjatele määratud summad juhataja käskkirjaga enne stipendiumilepingute sõlmimist. Stipendiumikonkursside võitjad on alati kinnitatud sihtasutuse juhataja käskkirjaga enne stipendiumilepingute sõlmimist.

2.2. Ettepanekud *finantsjuhtimine ja raamatupidamisarvetuse* osas

- Juhul kui tegevuste nihkumise tõttu soovitakse lepingu alusel eraldatud raha kasutada järgmisel eelarveaastal, siis kinnitada see poolte kirjaliku kokkuleppega.

Arvamus ja abinõud:
Juhul, kui tegevuste nihkumise tõttu soovitakse lepingu alusel eraldatud raha kasutada järgmisel eelarveaastal, kohustub sihtasutus sõlmima Riigikohtuga sellekohase kirjaliku kokkuleppe.

- Sõlmida pikaajaliste (nt kauem kui 6 kuud) samasisuliste ülesannete täitmise korral töötajatega töölepingud, sest olukorda, kus muud tasud ületavad oluliselt põhipalka, ei saa lugeda heaks tavaks.

Arvamus ja abinõud:
Sihtasutus lähtub lepingute sõlmimisel töötamist ja töösuhteid reguleerivast seadusandlusest ja on seisukohal, et sihtasutus ei ole nimetatud seadusandlust rikkunud. Kontrolliaruande eelnõus ei ole meie arvates toodud ka konkreetseid fakte seaduserikkumiste kohta.

2.3 Ettepanekud *majandustehingute seaduslikkuse* osas

Täiendada sisekontrollisüsteemi nii, et see tagaks kaupade ostmisel ja teenuste tellimisel riigihanke korraldamise. Näiteks võib riigihanke korraldamise vajadust hinnata eelarvestamise käigus.

Arvamus ja abinõud:
Sihtasutus ei nõustu Riigikontrolli seisukohaga, et rentides ruume Eesti Kaubandus-Tööstuskojalt 2003.a. 195 000 krooni väärtuses, oleks tulnud korraldada riigihange. Aasta alguses ei olnud võimalik ette näha Kaubandus-Tööstuskojalt ostetavate teenuste mahtu. Enne igat koolitustsüklit toimusid läbirääkimised erinevate rendipinna omanikega, seejuures kõige soodsama hinna tõttu, samuti arvestades pakutava teenuse kõrge kvaliteeti, renditi võimalusel ruumid Eesti Kaubandus-Tööstuskojalt. Sihtasutus ei saa koolituste läbiviimiseks rentida ruume ainult ühelt rendileandjalt, kuna erinevate koolituste läbiviimiseks on vajalikud erinevad tingimused (asukoht, tehnika, ruumide suurus ja arv, toitlustus, parkimine jm.). Seejuures selguvad konkreetseks koolituseks vajalikud eritingimused sageli alles vähe aega enne koolituse läbiviimist.
Samas nõustub sihtasutus Riigikontrolliga selles, et iga eelarveaasta alguses tuleb hinnata riigihanke korraldamise vajadust.

Arvestada ja tasuda Maksuametile tulumaks töötajale makstud stipendiumilt. Edaspidi lähtuda sihtasutuse töötajatele stipendiume makstes tulumaksuseadusest ja maksustada sellised stipendiumid tulumaksuga.

Arvamus ja abinõud:
Sihtasutus arvestab ja tasub 10. juunil 2004.a. Maksuametile tulumaksu kontrolliakti punktis 2.3.3 märgitud isikule alates 2002.a. detsembrikuust arvestatud ja 2003.aastal väljamakstud stipendiumi osalt.

Lugupidamisega

Michael Gallagher
Nõukogu esimees

LOSSI 19 TARTU 51003 ESTONIA
TEL +37 27 300 460 FAX +37 27 300 470 E-MAIL lc@lc.ee
Reg. Nr. 90001411 14. juuli 1995 Tallinn